

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ט"ו חשון תש"פ | דף היומי בבלי: גדה כא.

דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד אמצע סעיף ז' "ואם היה הולך".

מוסר: שמירת הלשון - שער התבונה פרק י"א 'ודע דנצירת' עד פרק י"א 'ולמה הדבר'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער התשובה פרק ח עד פרק ט

"לפתע קרא לי מנהל הכלא ואמר לי: אתה משוחרר הרגע!" | "בשבילו וינברג,
בשבילך דויטש" - התשובה המפליאה של החזו"א | 1760

על דא ועל הא

מדי פעם שאלו אותי מכרים: "צריך עזרה?" -
והתגובה שלי היתה: בעזרת ד' נסתדר... ובכך זה
הסתיים. אבל לילה אחד נקש אצלי בדלת חבר.
"באתי לעזור" - הכריז, והתחיל להפשיל שרוולים...

"החבר עזב את הבית לאחר חמש שעות, אבל השאיר אותי עם תוכנה שתלווה אותי בעזרת ד' לעולם ועד"

ומתאר כיצד 'השמחה' אינה בת לווייתנו תמיד. במשך שעה ארוכה
הוא שופך את ליבו באוזני הידיד החדש שגילה.

למעשה:

מספר מיודענו בעל המעשה: "הרקע להתרחשות הוא
המציאות בה הייתי נתון באותו חודש אלול. בחודש אב, לקראת
שנת הלימודים החדשה החלטנו לעלות לארץ ישראל. מזמן
חשבנו וחפצנו ברעיון, אך עד הרגע האחרון עדיין לא ידענו שזה
עומד להתרחש. בבין הזמנים אב הגענו לבקר בארץ ישראל
ופשוט החלטנו להישאר כאן.

"אני אישית הייתי חייב לחזור לארה"ב לאלול, כי לא יכולתי
לעזוב את המשרה התורנית שלי שם מהיום למחר. בשבועות
הספורים ששהינו בארץ ישראל בימי בין הזמנים היינו צריכים
לשכור דירה, להכניס את כל הילדים למוסדות חינוך ולהתחיל
את כל החיים מחדש. כמובן שהיינו טרודים מאוד. לקראת
ראש חודש נאלצתי להיפרד ממשפחתי המרובה בלעה"ר ולטוס
לארה"ב.

"במהלך אלול בקושי יכולתי לנשום. במשך היום הייתי עסוק
במשרה מלאה, ובלילות, בשל הפרשי השעות, עמדתי בקשר עם

מעשה:

שלהי אלול תשע"ו. יהודי שמתגורר באחד מריכוזי היהדות
החרדית בארה"ב מבחין במודעת 'שלום זכר' עליה חתום פלוני
אלמוני. הוא מכיר אותו ומכיר במצבו, משפחה שאין לה קרובים
בארה"ב. הוא מיד מרים טלפון לבעל השמחה. "במה אפשר
לעזור?"

הלה מנסה לומר שאין צורך בעזרה, אך הוא מסביר לו שהוא
בין כה וכה הולך לעזור, אז לפחות שיאמרו לו היכן למקד את
המאמץ... בעל השמחה מחייך ומבקש: "תוכל להשלים לי כמה
קניות לשלום-זכר?" - "בוודאי!". מצוייד ברשימה הוא יוצא
לחנויות, מעלה את הסחורה לבית המשפחה וממשיך להתעניין
מה עוד ניתן לתרום.

מוצאי שבת קודש, בעל השמחה מתקשר אל מיודענו ומבקש
ממנו: "תוכל לקפוץ אלי?"

הוא מגיע לבית ומקשיב למונולוג הבא: "לא האמנתי שיש
אנשים כאלה, לא רק מציעים עזרה אלא פשוט מתחילים לעזור
בפועל. תראה, למדתי מכך שאתה מרגיש קרוב אלי, אז תרשה לי
לספר לך משהו..." וכאן הלך וגולל 'בעל השמחה' את סיפור חייו,

"טוב, תראה, צריך לארוז את כל המוצרים האלה ב... והוא כבר אורז ומסדר ומארגן. כך במשך לא פחות מחמש שעות עבודה פיזית של ממש.

הוא עזב את הבית באמצע הלילה והשאיר אותי עם תובנה שבעזרת השם לא תמוש ממני לעולם ועד: אני רוצה לעזור למישהו? אז פשוט אגש ואעזור לו, כי אם רק אשאל אותו אם הוא צריך עזרה, הוא עלול להרגיש שכוונתי להשקיט את המצפון שלי, ועוד על חשבוננו... כלומר, מלבד כל העול והעבודה המוטלת עליו, נוסף לו גם תפקיד של השקטת מצפון הסובבים אותו, וזה כבר ממש לא הוגן.

"כך, כאשר הבחנתי במודעת ה'שלוש זכר' באותו בוקר, ואני יודע שהמשפחה הזו צריכה עזרה, פשוט באתי לעזור. וזה כל כך הקסים את בעל השמחה, שלא ידע שאני ממש טרי ב'מקצוע' החדש הזה..."

(הרב ישראל למברגר מוסף שב"ק וירא תשע"ז)

המשפחה מנסה לטפל ולפתור בעיות התארגנות והתאקלמות בארץ חדשה. בין לבין הייתי צריך למצוא שוכר לבית בארה"ב, קונה לרכב, לסגור את העניינים מול כל מוסדות הלימוד של ילדי ומול כל החברות שאדם מן השורה עומד עמן בקשר - עירייה, חשמל, בנקים, חשבונות וכו', בקיצור, לארוז חיים שלמים.

"במשך כל התקופה המלחיצה הזו נשאלתי לא אחת בידי מכרים בארה"ב: 'צריך עזרה?', והתגובה האינסטינקטיבית היתה: בעזרת השם נסתדר... בכך פחות או יותר הסתיים העיסוק בנידון. "אבל יום אחד, וליתר דיוק לילה אחד, נוקש אצלי בדלת חבר. 'אוהו, ברוך הבא, מה שלומך?'

"באתי לעזור', הוא מכריז תוך כדי הסרת הכובע והחליפה והפשלת שרוולים.

מה? לא התכוונתי שתבוא לעזור! אבל הוא אין לו זמן לדיבורים. הוא מתחיל להזיז דברים. 'אולי תדריך אותי מה נחוץ, כדי שלא ניגע לריק?' הוא מבקש.

הסיפור היומי

"לפתע קרא לי מנהל הכלא ואמר לי: אתה משוחרר הרגע!"

מעשה מדהים שסיפר אחד מראשי הישיבות בבני ברק

מדירת מגורים שהוא היה ממונה על השכרתה, זאת לאחר שלא שילמה את שכר הדירה. הוא נזכר בדמעותיה כאשר בסך הכל ביקשה להתחשב בה עוד מספר ימים, והוא סירה והוציאה לרחוב על כל מטלטליה.

מספר ראש הישיבה: האסיר חיפש מיד את המספר והתקשר אליה מהכלא, אך האלמנה סירבה לשמוע לו. "למה שאסלח לך? האם יש לך מושג איזה צער גרמת לי?!" הוא שיכנע אותה שהוא היה אז צעיר ולא הבין את המשמעות, אבל היא התעקשה לא לסלוח, ואמרה שאם תסלח זה יהיה מן השפה ולחוץ.

ואז הוא התחיל לבכות וסיפר לה שהוא מדבר מהכלא ומבקש רחמים ממנה. כל זה היה בערב ראש השנה, והיא נשברה ומחלה לו בפה מלא.

את ההמשך מספר ראש הישיבה: "הטלפון אליה היה ביום רביעי בשבוע פרשת ניצבים. למחרת ביום חמישי בבוקר קורא מנהל הכלא לאותו אסיר ואומר לו: 'יש צפיפות נוראה, והחלטנו להפחית לכל אסיר חמשה חדשים, אבל לך נותרו שנה וחמישה חדשים, אז החלטנו להוריד לך שליש נוסף. אתה משוחרר הרגע!'... כל זה יום אחד בלבד לאחר אותה סליחה של האלמנה, ועוד באותו ערב הוא כבר היה בביתו!"

(צבי סופר, 'חדשות ביתר' י"ב בחשוון תש"פ)

את המעשה הזה שמענו מאחד מראשי הישיבות בבני ברק, שסיפר כדלהלן: במשך שנים רבות היה לו קשר עם יהודי מסויים שנהג להגיע להתפלל בישיבה. יום אחד סיפר לו אותו יהודי כי הוא הסתבך בהעלמת מס ונידון על כך לתקופת מאסר ממושכת. הוא משאיר בבית אשה וילדים, ועל כן ביקש מראש הישיבה שיעזור לרעייתו וילדיו בתקופת מאסרו.

בהמשך הוא גם סיפר לראש הישיבה, כי מדי ערב הוא מתפלל תפילה קצרה ומבקש מהקב"ה שיגלה לו בשל מה נענש כל כך. יום אחד במהלך שהותו בכלא התגלגל לידי עולון בית-כנסת ובו סיפור על רבינו ה'חפץ חיים' זצ"ל: בראדן היתה אשה אלמנה ועניה שלא היה בידיה לשלם שכר דירה. לאחר התראות חוזרות ונשנות הגיע בעל הדירה בלילה חורפי ומושלג ופשוט הסיר את קורת הגג מבית האלמנה. אמר ה'חפץ חיים': שנים רבות לקח עד שנוכחתי בעונש שהתגלגל משמים על אותו אדם. למרות שחלף זמן רב והיה נראה כי מאומה לא קורה, ידעתי גם ידעתי כי על צער אלמנה הקב"ה משלם כאן בעולם הזה. וגם אם עובר דור שלם וכולם שוכחים, הקב"ה לא שוכח ולא סולח.

האסיר קורא את הסיפור, ובבת אחת נופלת בו ההכרה!... הוא נזכר איך שנים רבות קודם לכן הוציא הוא בעצמו אשה אלמנה

חוששים מהמצב הביטחוני? קבלו את 3 העצות של מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א

מרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א: "יש להתחיל, על כל פנים, בזהירות מלשון הרע"

2. ביטול תורה - נקודה נוספת שצ"ן ראש הישיבה היא ביטול תורה. "יש להיזהר מביטול תורה, שאמרו חז"ל כשם שתלמוד תורה כנגד כולם - כך ביטול תורה כנגד כולם".

3. בין אדם לחברו, ובפרט דיני ממונות ובפגיעה בכבוד - "וכן בעניינים שבין אדם לחברו, שאדם אינו רוצה לוותר, יש דיני ממונות, יש שולחן ערוך ויש דינים מומחים, אבל לפעמים אדם קובע ומורה לעצמו את הדין, בפרט מצוי בענייני שכנים, שישנם אנשים טובים מאד, וכשבאים לידי איזה נגיעה ביחסי שכנות, מיד נהפך לאדם אחר, וכבר אינו כמו שהיה.

"וזה שייך בנגיעה של ממונות, ובפרט בנגיעה של כבוד שהוא איום ונורא", קורא הרב אדלשטיין מדם ליבו. "ה'מסילת ישרים' כבר כתב שהכבוד דוחק את האדם יותר מכל התאוות שבעולם, וצריכים לדעת שאם נהנים מכבוד - מפסידים הרבה עולם הבא, ולהיפך - על ידי ביזיונות מרוויחים עולם הבא, וחוסכים ייסורי גיהנום". "אלו הם הדברים שצריכים חיזוק בהם", סיים ראש הישיבה את דבריו. "להיזהר מלשון הרע, ומביטול תורה, ולהתחזק באהבת הבריות שבין אדם לחברו, שהנגיעות של כסף וכבוד לא ישחדו את האדם להתנהג שלא כהוגן".

"צריכים לדעת ששום דבר אינו במקרה, אלא הכל בהשגחה מן השמים, וכמו שכתב הרמב"ן בפרשת בא שהכל בגזירת עליון, אם יש זכויות, יש שכר ויש הצלחה, ואם אין זכויות אזי להיפך, והעצה היחידה לזה היא לא בכוחי ועוצם ידי, אלא בתשובה ובתיקון המעשים", את הדברים אמר הרב לפני מספר חודשים, כאשר שוגרו מטחי רקטות כבדים לעבר ישראל, והם אקטואליים תמיד.

1. לשון הרע - "מה הם הדברים המצויים שנכשלים בהם?", שאל ראש הישיבה והשיב: "בשמירת הלשון, לשון הרע הוא דבר שהרבה נכשלים בו, וכבר אמרו 'כולן באבק לשון הרע', החפץ חיים כתב חיבור גדול שמירת הלשון והלכות לשון הרע, ובאחד מספריו כתב שחשב שישפיע הרבה יותר, ובאמת השפיע מאד, אבל חשב שישפיע יותר".

עוד המשיך ראש הישיבה ואמר כי "יש יצר הרע חזק מאד ללשון הרע, והוא חמור מאד, ולכן גם השכר גדול למי שזוהר מלדבר לשון הרע, ובפרט בימים אלו שמידת הדין מתוחה יש להתחזק במיוחד בזה, שלא לדבר לשון הרע, וכל דברים בטלים הם חמורים מאד, אך יש להתחיל, על כל פנים, בזהירות מלשון הרע".

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

כעבור שעתיים, כשישבו שני הבחורים בביהמ"ד
ולמדו כהכנה לתפילה, הגיע שליח לבשר להם:
הרבי מזמין אתכם ל'תה'... אבל הפעם חרג הרבי
מהרגלו והניח לפניהם ספלי קפה עתירי חלב...

'גנבי הטשולנט' שזכו ללקח בלתי נשכח מהרבי ה'בית ישראל' מגור זצ"ל

המתגנבים אל מטבח הישיבה על מנת לטעום מהטשולנט
המבעבע על הפלטה במטבח הישיבה, כנוהגם של בחורים בעלי
קונדס.

ראה הרבי ושמר את הדבר בליבו. כעבור שעתיים ושלוש,
עת ישבו אותם שניים ולמדו בבית-המדרש כהכנה לתפילה,
הגיע שליח לבשר להם: הרבי מזמין אתכם ל'תה'. הם הגיעו
אל הקודש, אלא שהפעם לא היה זה 'תה' - הרבי שינה מהרגלו
והניח לפניהם שני ספלי קפה עתירי חלב.

אחד מהשניים תיכף פרש מהשתיה בהיותו בשרי מהטשולנט
הגנוב, אבל הבחור השני, מרוב רעד ובושה, החל מברך ברכת
'שהכל'... תיכף זכה הוא לסטירת לחי מידי הקודש: "הלא אתה
בשרי!" - גער בו הרבי - "ואיככה תרצה לשתות את הקפה!"...
כך, בדרך שלא תישכח מהם לעולם, חינך מרן ה'בית ישראל'
את הבחורים לבל יהינו עוד לשלוח יד ולגנוב מאכלים ממטבח
הישיבה ובכך לעבור בשאט נפש על יסודות הדת וההלכה.

(מתוך מאמרו של הרב יקותיאל יהודה גנזל, 'המבשר תורני')

"ויקח חמאה וחלב וכן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם..."
(בראשית יח ח)

מנהג נהג כ"ק מרן אדמו"ר ה'בית ישראל' מגור זי"ע עוד בחיי
חיותו של אביו הקדוש: להיכנס אל היכל בית-המדרש בשעות
המוקדמות מאד של השחר, בארבע ובחמש לפנות בוקר, ולהזמין
ממשכימי הקום שיעלו אל מעון קדשו לשתית תה.

בלבבם של חסידים באים בימים, יוקד זיכרון ה'תה' בקודש
פנימה כמכוות אש. בין המוזמנים אל שתיית התה בקודש
פנימה היה הגאון רבי משה שובקס זצ"ל, ראש ישיבת בעלזא,
אשר חיבה יתירה נודעה לו אצל מרן ה'בית ישראל'. באחד
ה'פארטאגס' (-לפנות בוקר), כאשר הוזמן רבי משה לשתות
'תה' במחיצת הקודש, עמל הרבי משך דקות להכין תה משובח
במיוחד, וכשהגישו לפני רבי משה זצ"ל התבטא: "תה שכזה, לא
שתית מימיר!"

מספרים עליו, על מרן ה'בית ישראל', שבצעידתו ברחובות
שכונת 'מקור ברוך' באישון ליל שבת קודש, הבחין בשני בחורים

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

מאת הרבנים הגאונים שליטי"א

הרב **מאיר שפרכר שליטי"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/2

הרב **אליה אורנשטיין שליטי"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/1

הרב **אפרים סגל שליטי"א**
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2/3

חדש

הרב **אריה זילברשטיין שליטי"א**
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר שליטי"א**
ווארט עם סיפור בראי הפרשה

שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד שליטי"א**
הדף היומי בהלכה • אידיש

שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס שליטי"א**
הפוחת בכל יום - המייל היומי של דרשו

שלוחה 3

הר" **שלום יכנס ואברהם פוקס שליטי"א**
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

יומיים לפני הברית עלה אבי הבן לביתו של הרמ"א פריינד זצ"ל וסיפר בהתנצלות כי הציעו לו 5,000 דולר תמורת הסנדקאות, והוא מבקש מהרב לזוותר על הכיבוד... אולם להפתעתו, הרב סירב

והנה לאחר שהסתיימה הברית וכבר עלה הגאב"ד לביתו נאווה קודש, שלח את המשמש לקרוא אליו את בעל הברית. כשהגיע אבי הבן העניק לו הרב לתוך ידו חמשת אלפים דולר טבין ותקילין, בהטעימו שאין זה בשכרה של מצוה, כי אי אפשר לשער שכר מצוה גדולה זו, אלא רק כדי שלא יחוש שהפסיד כאן כסף... כי 'בעל השמחה' צריך להיות בשמחה! והוסיף והסביר, כי בכוונה תחילה קרא לו רק לאחר הברית, כדי שיעשה את המצוה כראוי לשם שמים, ולא בשביל הרווחת הממון חלילה, ורק אחר כך העניק לו את הסכום בתורת 'מענק לידה' ללא קשר לקיום המצוה.

(גיליון 'טיב הקהילה' לך לך תש"פ מתוך 'טיב הזכרונות')

סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א: יהודי נאמן מתושבי עיר הקודש ירושלים ת"ו, כיבד את מרן הגאב"ד רבי משה אריה פריינד זצוק"ל בסנדקאות בברית מילה שערך לבנו, והרב הצדיק סבר וקיבל.

והנה יומיים לפני הברית עלה אבי הבן שוב אל ביתו של הגאב"ד, וביקש מאוד להתנצל על בקשתו לסגת מן ההזמנה... היות ואיש אחד הציע לו חמשת אלפים דולר! תמורת הסנדקאות, וכיון שהוא נצרך מאוד לממון זה, לכן מבקש הוא מהרב לוותר על הסנדקאות! אמר לו הרמ"א: "על מצוות אין ביכולתי לוותר!" - ואכן ערך הגרמ"א את הסנדקאות בדחילו ורחימו, ופניו מאירות בנהירו עילאה, והיה בשמחה גדולה כל אותה הברית.

יומא דהילולא

סיפרתי לחזו"א על מצבו של בני, והוא אמר לי: "לך אל פרופ' דויטש בגבעת רוקח". תמהתי באוזניו: הרי את ידידי ר' נחמן גרודקה שלח הרב לפרופ' וינברג מאסותא? ענה לי ה'חזון איש': "בשבילי וינברג, בשבילך דויטש"...

ליומא דהילולא של מרן ה'חזון איש' זצ"ל - ט"ז בחשוון

וינברג, והיא מלאה באנשים הממתינים לתורם. "כן?!", התעניינה המזכירה. "באתי אל הפרופסור", אמר רבי נחמן. "אל הפרופסור לא באים סתם כך. יש לקבוע תור. אתה רואה את כל האנשים האלו? תורם נקבע כבר לפני כמה שבועות. אם אתה רוצה לקבוע תור, הבה נראה" - התחילה המזכירה לדפדף ביומנו של הרופא, שבוע אחר שבוע - הכל היה עמוס. פנה האב ואמר למזכירה: "אל תתאמצי, חבל לך על הזמן. ואני נכנס!"... נשמעו קולות התמרמרות, והמזכירה אמרה לו: "לא, אינך נכנס!". והוא עומד בשלו: "אני נכנס!". והיא: "אני כבר אדאג לך שאתה לא תיכנס!". הריב הקולני הזעיק את פרופסור וינברג מחדרו: "מה קורה כאן?" התעניין. "הוא רוצה להיכנס בלי תור!" הודיעה המזכירה.

סיפור נפלא שסיפר מגיד המישרים רבי יעקב גלינסקי זצ"ל בעניין אמונת חכמים, שבדידו הווה עובדא: היה זה בשנת ה'תש"ט. עולים חדשים היינו, ועניים מרודים. לחם לשובע לא היה, ובנו של ידידי רבי נחמן גרודקה חלה בדזינטריה, מחלת מעיים קשה ל"ע, ואושפז בבית הרפואה אסותא. למרות הטיפול הלך מצבו של הילד והחמיר מאוד, עד שהרופאים רמזו לאבא להתכונן לגרוע מכל. פניתי לאבא ואמרתי לו: תיכנס לחזון איש שיברך את הילד ויתפלל לרפואתו! נכנס האבא למעונו של החזו"א, והוא הורה לו: "לך לפרופסור וינברג בבית הרפואה אסותא". הזכיר לו האב: "הילד כבר שוהה באסותא". והחזו"א הבהיר: "אכן. אבל אתה תלך אליו באופן פרטי, למרפאתו שבתל אביב". מכיוון שלא באים לפרופסור בידים ריקות, לווה רבי נחמן גרודקה סכום כסף ונסע לתל אביב. הגיע למרפאה של פרופסור

"מה פירוש הדבר?" שאל הפרופסור.

"הילד שלי", פנה רבי נחמן גרודקה לרופא, "הוא גוסס, זה ממש מצב של פיקוח נפש. החזון איש אמר לי לבוא אליך. איני זו מכאן עד שאכנס!".

"איפה הילד?" התעניין פרופסור וינברג.

"הוא בבית הרפואה באסותא", השיב רבי נחמן.

גיחוכים נשמעו לעברו. "אז מה תועיל אם תיכנס אליי?! את הילד אני צריך לראות. שב, חכה כאן!".

קעבור כמה דקות יצא הפרופסור מחדרו: "אתה יכול לשוב לביתך, זה בסדר".

מה בסדר? לא הבין, אולם חזקה עליו פקודת הרופא ש"זה בסדר". קם והלך לבית הרפואה.

אשתו שהתה ליד מיטת הבן וסיפרה לו שהמצב של הבן הורע, הוא כבר פרפר בין החיים למות, ולפתע החלה תכונה קדחתנית. רופאים נזעקו ובאו, אחיות עמדו הכן, כל הצוות רחש סביב מיטתו. כיוונו רבי נחמן ואשתו את השעה, והבינו שהיה זה באותה שעה שהוא היה בתל אביב אצל הרופא. הפרופסור נכנס לחדרו וטלפן למחלקה, גער במי שהיה צריך לגעור, דרבן והעמיד את כל הצוות הרפואי על רגליו, ואכן הם נכנסו לפעולה ואיזנו את המצב, ובסייעתא דשמיא תוך זמן קצר הילד הבריא.

קעבור שבועיים, כך סיפר הרב גלינסקי, חלה אחד מילדיי בדיזנטריה ל"ע. ידעתי מה יש לעשות - להזעיק את פרופסור וינברג מבית הרפואה 'אסותא'... אבל לא סמכתי על ידיעתי, אלא נכנסתי אל החזון איש.

שמע החזון"א על מצבו הרפואי של הבן, ואמר לי: "לך אל פרופסור דויטש בגבעת רוקח"...

את פרופסור דויטש לא הכרתי, ולכן גם הערתי בפני

החזון"א: "לפני כמה זמן שלח הרב את גרודקה לפרופסור וינברג מאסותא"...

ענה החזון איש: "בשבילו וינברג, בשבילך דויטש".

נו, יש בידי שם או כתובת? ביררתי אצל מכרים על פרופסור דויטש, ואנשים גיחנו. המדובר ברופא קשיש שזה מכבר יצא לגמלאות. הוא מתגורר בגפו בוילה מבודדת בגבעת רוקח ומטפח את גינתו ואת צמד כלביו. אמרו לי: "בעבר התגורר החזון איש בגבעת רוקח, אולי מכיר הוא את הרופא מאז בעודו פעיל. היום הוא כבר יצא מהעניינים".

אבל החזון איש הרי שלח אותי אליו, וכמצוותו עשיתי. עליתי לגבעת רוקח בבני ברק, הכלבים קידמו את פני בנביחות והפרופסור הקשיש יצא כדי להרגיע אותם. כשהבחין בי שאל מה הענין. עניתי לו שילדי נתקף בדיזנטריה חמורה והחזון איש שלחני אליו. הזמנתי אותו אפוא לביקור בית. עני מרוד הייתי, אבל לווייתי כסף עבור הביקור והתרופות.

שמע הפרופסור הקשיש את דברי ואמר: "אין שום צורך בביקור בית. המחלה הזו ידועה, וגם התרופות לה ידועות. יש לי אותן פה בבית. והואיל והחזון איש הוא זה ששלח אותך אליי, אני אתן לך את התרופות בחינם".

אבן נגולה מעל ליבי. חזרתי לביתי, מיהרתי לתת לילד את התרופות ולהחזיר למלווים את כספם, וברוך השם הילד הבריא ושב לאיתנו. הודו לה' כי טוב.

ומכאן למדתי כלל גדול באמונת חכמים, שלא לסמוך במאומה על שכלנו, לא לדמות ולא להקיש מעניין לעניין. לשאול את חכמי התורה על כל דבר ולעשות כפי המצווה עלינו, "שכל מי שנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל".

(פניני עין חמד פר' לך לך)

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

אילו איסורים נדחים מפני כבוד הבריות?

אמות, וללכת עד המקום המתאים הקרוב ביותר, דהיינו, מאחורי גדר אבנים, וכיוצא בזה, או במקום פתוח באופן שאיש לא יראהו. ולא זו בלבד, אלא שלאחר מכן הוא רשאי להתרחק משם עד למקום שבו לא יחוש בריח רע, כי אין זה מכבוד הבריות לשהות במקום שריחו רע. והוא הדין שרשאי לצאת ממקומו כדי למצוא מחסה מהשמש או מגשם, מפני כבוד הבריות.

[שו"ע תו, א, משנ"ב ב, ו; ביאורים ומוספים דרשו, 1 ו 4]

אמרו חכמינו זכרונם לברכה: "גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה". ופירשו רבותינו, שהכוונה לאיסורים דרבנן, ולא לאיסורים דאורייתא.

ואחת הדוגמאות להלכה זו היא, שהיוצא בשבת אל מחוץ ל'תחום', אשר אינו רשאי לצאת מארבע אמותיו - אם נזקק לעשיית צרכיו, ומקומו אינו מתאים לכך, איסור תחומין דרבנן נדחה מפני כבוד הבריות, והוא רשאי לצאת אל מחוץ לאותן ארבע

האם ניתן לבער חמץ על ידי השלכתו למכל האשפה הציבורי?

יאמר בשבת בנוסח הביטול: "ולוהי הפקר", כיון שיש מהראשונים שסוברים שאסור להפקיר בשבת; אלא יחשוב כן בלבנו. ואם נותר חמץ ברשותו לאחר תחילת השעה השישית, אסור לטלטלו, כיון שדבר האסור בהנאה הוא מוקצה; ויאמר לגוי להשליכו לבית הכסא, או למכל האשפה הציבורי. ואם אין גוי בסביבתו, יכסה את החמץ בכלי עד למוצאי יום טוב, ויבערנו. [שו"ע תמז, ה-ו, ומשנ"ב כא-כב; ביאורים ומוספים דרשו, 31 ו'33]

בערב פסח שחל בשבת, צריך להוציא את כל החמץ מרשותו לפני תחילת השעה השישית ('זמנית'). ויכול לתתו לגוי, או להשליכו לבית הכסא. וכמו כן, ניתן להשליכו למכל האשפה הציבורי, אך יש אומרים שבאופן זה ראוי לשפוך עליו חומר שיהפוך אותו לבלתי ראוי למאכל כלב. ולאחר שהוציא את כל החמץ מרשותו, 'יבטל' את החמץ, ואף שכבר ביטלו בערב שבת, לאחר שריפת החמץ. ויש אומרים שלא

ביעור חמץ בערב פסח - האם הוא דוחה מצוות אחרות כגון ברית מילה?

החמץ - יבער את החמץ למרות שהמצוה תתבטל, מפני שבאופן זה מצוות הביעור היא מדאורייתא, וחמורה היא מכל מצוה אחרת שלפניו, כיון שעובר עליה בכל רגע, ומצווה הוא שבכל רגע תהיה רשותו נקייה מחמץ. אך אם המצוה האחרת גם היא מדאורייתא - יתכן שלפני חצות היום (שאז מדאורייתא עדיין ניתן לבטל את החמץ), אין חובת הביעור דוחה את המצוה האחרת. [שו"ע תמז, ז, משנ"ב כח-כט, שעה"צ כג-כד, וביה"ל ד"ה למול]

מי שיש לפניו בערב פסח מצוה שמוטל עליו לקיימה היום, וטרם יבער את החמץ שברשותו, ואם יעסוק בביעור החמץ לא יספיק לקיים את המצוה; וכגון שנמצא במרחק רב מביתו לצורך עריכת ברית מילה, ואם ישוב לביתו כדי לבער, לא יספיק לשוב למקומו של התינוק לפני השקיעה - 'יבטל' את החמץ, ואז חובת הביעור היא רק מדרבנן, ופטורו מהביעור לצורך קיום המצוה. אולם, אם כבר הגיע זמן איסור חמץ, שאז לא ניתן עוד לבטל את

האם הצלת רכוש דוחה את מצוות ביעור חמץ?

הנפשות את הביעור, מחשש שאם יעסוק בביעור, ייטרד בעיסוקו ולא יעסוק עוד בהצלת הנפשות. ובמקרה של הצלת רכוש - שלו או של זולתו - בשעה שניתן לבטל את החמץ, אם יתכן שבעוסקו תחילה בביעור לא יוכל עוד להציל את הרכוש, רשאי לעסוק בהצלתו, אך יבטל את החמץ; ויתכן שכך הדין אף במקרה שיוכל להציל את הרכוש לאחר הביעור. [שו"ע תמז, ז, משנ"ב ל, וביה"ל ד"ה להציל]

בהמשך לאמור: מי שהזדמן לפניו בערב פסח מקרה של הצלת נפשות, בטרם יבער את החמץ שברשותו - הצלת הנפשות דוחה כמובן את חובת הביעור, אך עליו לבטל את החמץ. ואם נותר חמץ ברשותו בשעה שכבר לא ניתן לבטל את החמץ, יש אומרים שאם הענין של הצלת נפשות סובל דיחוי, וברי לו שיכול להציל באותה מידה גם כשיתעכב כדי לבער - עליו לבער תחילה. אולם, לדעת אחרונים רבים, אף באופן זה דוחה הצלת

* כשערב פסח חל בשבת, אין לבשל לשבת זו מאכלים חמץ שדרכם להידבק לכלים שמונחים בתוכן. ורצוי לבשל את כל תבשילי השבת בכלי הפסח. ואם רוצה לאכול בכלי חמץ, יערה מכלי הפסח לכלי החמץ, אך יקפיד שלא לערות את התבשיל מ'כלי ראשון' בעודו רותח. ויש מבני אשכנז שנהגו לאכול בבוקר יום השבת מאכלים קרים של חמץ, ואחר חצות - לאכול תבשילים חמים מכלי פסח.

* בערב פסח שחל בשבת, לאחר גמר אכילת החמץ, יוציא מרשותו את כל החמץ הנותר. והפירורים הקטנים שנותרים על הרצפה אינם טעונים ביעור, אך ראוי לטאטא את הבית.

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

הלוח היומי

ט"ו בחשוון | רבי אברהם ישעיה ב"ר
שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל, החזון איש,
בעל חזון איש, אמונה וביטחון

ביום זה בשנת ב' אלפים תתקע"ט, עלה ירבעם בן נבט לבית א-ל להקטיר על המזבח שם, בחג שבדה מליבו, כדי שיעם ישראל לא יעלה לירושלים... ויעש ירבעם חג בחודש השמיני בחמישה עשר יום לחודש כחג אשר ביהודה' (מלכים א' פי"ב). ושלח הקב"ה אליו את עידו הנביא 'והנה איש אלוקים בא מיהודה בדבר ה' אל בית-אל וירבעם עמד על המזבח להקטיר.. ונתן ביום ההוא מופת לאמר.. הנה המזבח נקרע ונשפך הדשן אשר עליו..'. וכאשר ביקש ירבעם לתופסו, התייבשה ידו ולא יכל להשיבה.

יארצייט:

- ג' אלפים תקצ"ו: מתתיהו בן יוחנן כהן גדול ע"ה.
- תקי"ד: רבי צבי הירש ב"ר מאיר הלוי הורביץ זצ"ל, מטשורטקוב.
- תקס"ב: רבי אלעזר ב"ר אלעזר (שנפטר לפני לידתו) הקליר זצ"ל, אב"ד קעלין, בעל אור חדש.
- תקצ"ז: רבי לייב (בעל היסורים) זצ"ל, מטערקיש-מוהילוב.
- תרמ"ב: רבי שמואל ב"ר שרגא פייבל פרנקל זצ"ל, מקאמאדע-דאראג-הונגריה, בעל אמרי שפר.
- תשי"ד: רבי אברהם ישעיה ב"ר שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל, החזון איש, בעל חזון איש, אמונה וביטחון.
- תשי"ט: רבי שלמה ב"ר נחום מרדכי פרידמן זצ"ל, מטשורטקוב, בעל דברי שלמה.
- תשי"ט: רבי מיכאל אליעזר ב"ר אברהם משה הכהן פארשלעגר זצ"ל, מבולטימור, בעל תורת מיכאל.
- תשע"ה: רבי שאול ב"ר דוד סתהון-דבאח זצ"ל, אב"ד עינתאב-סוריה, ורבה של יוצאי סוריה בבואנוס א. שבארגנטינה.

יהודי תלמיד חכם וירא שמים שואל אותי לגבי מיישהו - האם עלי לזודא שכוונתו לתועלת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

השומע לשואלו לכוונתו, כמו לגבי תלמיד חכם ששלח פירות לחברו, שאין צריך לשואלו האם זה טבל, כיון שסומכים על חזקת חבר שלא יביאו לידי מכשול (תוס' פסחים ד, ב), וא"כ גם באיסור לשון הרע שחמור הוא מאד, סומכים על חזקת חבר שלא יבוא להכשילו, ובודאי כוונתו לתועלת.

ואם השואל אינו תלמיד חכם וירא שמים, אלא שהוא מוחזק כאחד שמקפיד על הלכות לשון הרע, כתב שם שיש לומר גם בזה שאין צריך לשואלו האם כוונתו לתועלת, שהרי אמרו בגמ' (פסחים שם) שהכל חברים אצל בדיקת חמץ, ופירש רש"י, שאפילו הוא עם הארץ, בדבר שהוא מוחזק בו דינו כחבר, וא"כ גם בנדון שלנו כיון שהוא מוחזק שאינו מדבר לשון הרע, הרי הוא כחבר לענין זה ואין צריך לשואלו, וכתב שאולי יש לחלק בין דבר שהכל חברים בו כבדיקת חמץ, לבין דבר שאחד מקפיד בו, וצ"ע למעשה.

ואם השואל אומר לו שמתכוין בבקשתו זו לתועלת אך אינו מפרט מהי התועלת, יש שכתבו (חלקת בנימין) שנראה שמותר לסמוך עליו אף שאינו יודע מהי התועלת. אכן, במקום שיש חשש שאם לא יפרט את סיבת התועלת, לא יאמין הנשאל שזה לתועלת, כתב שם שחייב המבקש לפרט את סיבת התועלת כדי שהמספר יכוין בסיפורו לתועלת [כי אם לא יכוין, הרי עובר בסיפור לשון הרע כמבואר כאן (הגה"ה ובבאמ"ח ס"ק מו)].

הסעיף הנלמד היום בחפץ חיים (כלל ד' מהלכות לשון הרע סעיף יא) עוסק במקרה בו אדם נצרך לברר על פלוני לתועלת, כגון שרוצה לשוכרו למלאכה או להיכנס עמו לשותפות. בין הדברים כותב רבנו ה'חפץ חיים', כי עליו להודיע לאדם שאצלו הוא מברר, את מטרת בירוריו, שהיא לתועלת. וזאת כדי שלא יעבור על 'לפני עיוור לא תתן מכשול'. שכן אם הנשאל יספר לו דברי גנות בלי לדעת שהמטרה היא לתועלת, הוא יעבור על איסור לשון הרע.

בביאורים ומוספים דנים לגבי מקרה שהשואל לא מודיע לחברו שכוונתו לתועלת - האם חברו הנשאל מחויב לשואלו על כוונתו. יש שכתבו (שו"ת לחפץ בחיים ח"ב סימן ג) שמחויב לשואלו האם כוונתו לתועלת, והוכיחו כן ממה שנפסק בשו"ע (או"ח סימן תלז סע' ב) שמי ששכר בית מחברו ב"ד בניסן, צריך לשאול את בעל הבית האם ביתו בדוק מחמץ, וביאר הב"י (שם הובא במ"א ס"ק ד ובמשנ"ב ס"ק ט), שהטעם הוא כי הבית בחזקת אינו בדוק כל השנה, וא"כ בנדון שלנו כיון שדיבור זה הוא בחזקת דיבור אסור [כמו שכתב הח"ח לעיל כלל ב באמ"ח ס"ק ט], חייב לברר האם כוונתו לתועלת [ולא יעזור בזה מה שהאדם בחזקת כשרות, כמו שבבדיקת חמץ האדם הוא בחזקת כשרות, ומ"מ צריך לשואלו האם ביתו בדוק כיון שביתו אינו בחזקת כשרות, כן בענינו דיבור זה אינו בחזקת כשרות].

ואם השואל הוא תלמיד חכם וירא שמים, כתב שם שאין צריך

יארציט רבינו אברהם ישעיהו ב"ר שמריהו יוסף קרליץ מרן ה"חזון איש"

לאן רץ ה"חזון איש" ולא ניתן היה להשיגו?

ה"חזון איש" נהג מדי יום לבקר אצל אמו, וכמחצית השעה היה משוחח עמה על דא ועל הא כדי לשמחה. פעם נטרד החזון איש בלימודיו ושכח ולא ביקר אצלה, אמו העירה לבתה, אשת ה"סטייפלר", שהיום לא ביקר אצלה אחיה, והיא הלכה ומסרה לו את הערת האם, כששמע את דבריה החל לרוץ לכיון בית אימו כשהרבנית קנייבסקי מנסה להשיגו כדי להרגיעו, אך ללא הצלחה... (טובך יביעו ח"א עמ' קה)

נשתדל להזדרז ולמהר למלא מיד את מבוקשם של ההורים כשיצטרפו את עזרתנו.

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה